

No. 214 — S

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3d, 1879.

NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 2, 1945 — PETEK, 2. NOVEMBRA, 1945

Tel. Chelsea 3-1242

POZOR, NAROČNIKI...

Naročnikom naznamo, da več ne pošljamo potrdil za poslano naročnino. Zadostuje potrdilo poleg naslova na listo, katerega dne, meseca in leta je naravnina plačana.

Uprava

VOLUME LIII—LETNIK LIII

NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 2, 1945 — PETEK, 2. NOVEMBRA, 1945

NOVEMBER—MESEC VOLITEV V EVROPI

V novembru bodo padle odločitve v jugovzhodni Evropi. — Štiri države bodo pozabile na velike težkoče, ki jih je povzročila vojna, in si bodo z volitvami izbrale vlade.

Jugoslavija bo imela volitve 11. novembra, Bolgarska 18. novembra, Avstrija 24. novembra, Madžarska pa 4. novembra, kar pa še ni gotovo.

V Avstriji bodo prve volitve po letu 1929.

Časnikarski poročalec John MacCormac počela z Dunaja, da je svobodno izražanje v teh deželah tako omejeno, da stranke opozicije splohi ne bodo šle na volišča.

Na Madžarskem je stranka malih posestnikov, ki je zmaga v Budimpešti proti združenim socialistom in komunistom in bo pri prihodnjih volitvah najbrže dosegla še mnogo večjo zmago, je pri vsem tem nekoliko v skrbih, ker bo morala v slučaju zmage prevzeti naloge, da izvleče deželo iz morja političnih, gospodarskih in finančnih težkoč, kar je skoraj nemogoče.

Voditelj stranke malih posestnikov Zoltan Tildy, ki bo najbrže prihodnji madžarski ministrski predsednik, je rekel, da bo brez ozira na izid volitev vedno deloval za koalicjsko vlado. Nek njegov pristaš je rekel, da je njegova stranka pripravljena brez ozira na izid volitev dati socialistom, komunistom in narodnim kmetom polovico ministrskih sedežev, vključno finančno, srtokovno in trgovinsko ministarstvo.

Zapadni zaveznički so skušali madžarske volitve preložiti na prihodnje leto, toda tega nobena politična stranka ne odobruje. Sklenjeno je tedaj bilo, da se vrše volitve, kot je bilo dočeno in sicer ne na način, kot je nameravala Narodna neodvisna fronta, ki sestoji iz štirih strank, da bi bila volilec predložena skupna lista kandidatov, temveč, da vsaka stranka sestavi svojo lastno listo kandidatov, toda pod pogojem, da je volilna borba kar najmanjša in po volitvah bo zopet sestavljena koalicjska vlada.

Vse stranke so se zedinile v eni točki: nobeni neče prevzeti odgovornosti za madžarsko vlado sred uničujoče inflacije in ko mraz in lakota prežita za voglom.

Rusija je izjavila, da se ne bo vmešavala v volitve v Avstriji. Pred dnevi sta dala še ponovno tozadne zagotovilo maršal Ivan S. Konjnev in general Aleksej Želtov kanclerju Karlu Rennerju.

Edine pritožbe v Avstriji je slišati proti ameriškim okupacijskim oblastim, ki pravijo, da voditelji desničarskega heimwehra in sturmvere niso sposobni za javne službe. Posebno prizadeto se čuti avstrijska narodna stranka, koršenkoli.

Obletnica čehoslovaške neodvisnosti

PRAGA, 28. okt. —ONA.—Preko 400.000 ljudi je v Pragi ploskalo, ko je predsednik dr. Eduard Beneš naznal, da so ključne industrije nacionalizirane, med njimi tudi banke in zavarovalninske družbe.

Nacionalizacija nikakor ni le delo komunistične stranke same, temveč vseh strank, četudi je dr. Beneševa socialistična ljudska stranka želela, naj se ta načrt izvede le po logoma.

Vsepo vsod je videti na češkem veliko voljo naroda, da čim preje obnovi deželo — po mnenju tega poročevalca je ta volja mnogo silnejša kot na Nemškem ali v Franciji.

Provizorični čehoslovaški parlament, ki se je sestal danes, bo pripravil narod na volitve spomladini in izvedel predpripravo za novo ustavo. Prvo dejanje provizoričnega parlamenta je bilo, da je potrdil imenovanje dr. Beneša na mestu predsednika republike.

Starajoči se predsednik, katemu se pozna leta prejata v izgnanstvu, uživa veliko zaslonbo med narodom. To je eden velikih evropskih demokratov, ki je preboredel naše burne in viharne čase, dočim jani.

BRAZILSKI DIKTATOR — FAŠIST

Močni mož v novi brazilski vojaški vladi, mož, ki je vodil revolucijo in je postal diktator, je zakrnjen in odkrit fašist in to je Pedro Aurelio de Goes Monteiro.

Ako je bil Monteiro kdaj komu zvest, je bil zvest Hitlerju in njegovemu nacijskemu gibanju in ga je zato Hitler tudi odlikoval z visokim nacijskim redom.

Še v februarju je Monteiro v nekem svojem govoru rekel, da navzlep temu, da izgleda, kot da bodo Nemci porazeni, vendar nadaljuje svoje nasprotnike, kakor tudi Brazilce.

Monteiro je bil pod vlado predsednika Vargas-a šef generalnega štaba do 22. avgusta 1942, ko je Brazilija pričela z demokratiskim razvojem in je napovedala Nemčiji vojno. — Ves čas vojne je bil v ozki zvezni z Nemčijo ter, je tesno deloval z gestapom. In zato ga je Hitler odlikoval.

je bila večina njegovih sodobnikov pomeneta s svetovnega načina, da je pokazal, da hoče zopet dobiti važno mesto v politiki.

Predno je Vargas odletel na svoje posestvo v južni Braziliji, je reklo: "Vrnil se bom v januarju." Novi kongres se bo sestal enkrat v januarju. Volitev bodo v Braziliji 2. decembra. Vargasovi nasprotniki so mnenja, da bo Vargas prav

Ko je Brazilija napovedala Nemčiji vojno, je bil Monteiro odstavljen kot šef generalnega štaba, češ, da se njegovi nazori ne strinjajo z nazori Zdrženih narodov.

VARGAS SE POTEGLJEZA SLUŽBO

Odstavljeni brazilski predsednik dr. Getulio Vargas, njegov zet in dva njegova najbližja priča so naznani, da so kandidati za senatsko zborino in socialno-demokratske stranke.

Bivši Vargasov vojni minister general Gaspar Dutra je predsedniški kandidat socialno-demokratske stranke. Tem, da je Vargas naznani svojo kandidaturo za senatorja, je pokazal, da hoče zopet dobiti važno mesto v politiki.

Predno je Vargas odletel na svoje posestvo v južni Braziliji, je reklo: "Vrnil se bom v januarju." Novi kongres se bo sestal enkrat v januarju. Volitev bodo v Braziliji 2. decembra. Vargasovi nasprotniki so mnenja, da bo Vargas prav

naslednica Krščansko-socijalistične stranke kanceljer Dolfsusa in Schuschnigga, ki je sklenila, da se ne bo vdeležila volitev, toda drugi voditelji so vstrajali pri tem, da stranka gre da je s svojo volilno kampanjo.

Okoli 30 odstotkov avstrijskih volitev bo zvrženih zaradi svoje zvezze s Hitlerjem. Na Štajerskem je mogoče kakih 40 odstotkov volitev, ki iz tega razloga ne bodo smeli voliti, na Koroskem pa celo 50 odstotkov. Po mnenju opozovalcev bo narodna stranka zmaga pri volitvah v Avstriji. Za njo bodo najmočnejši socialisti, komunisti pa bodo dobili komaj 15 odstotkov.

SOVJET. RUSIJA OBTOŽUJE

Kot pravi poročilo iz Londona, je moskovski radio obdolžil nazadnjake v jugovzhodni Evropi, da skušajo dobiti posredovanje od zunaj, da si zopet pride svoje izgubljeno politično stališče.

Rusi radijski komentator Mihail Mihajlov je ostro napadel voditelje opozicije na Balkanu ter jim očital, da so pro-fašisti in da so trdoljubi ter store vse, da bi osramotili resnično demokratično vlado v Jugoslaviji, na Bolgarskem in Madžarskem.

London pa na to obdolžitev odgovarja, da se Mihajlovu ni treba nicesar batiti, kajti niti Amerika, niti Anglia ne bosta skušali kaj posebno vplivati v tem delu Evrope. Downing Street se drži politike, da angleški vpliv ostane ob severni meji Turčije in Grške. To je skoraj popolnoma priznal že Winston Churchill, ki je sklenil sporazum s Stalinom in je zamenjal Grško za Rumunsko.

Nek zelo sposoben angleški diplomat je vnašenju ministru Bevinu svetoval, da se najnikdar ne postavlja na zemljo, kjer ne vidi trdnih tal. Opozoril ga je, da je po sporazumu v Jalti zastonj vsako diplomatsko posredovanje na Poljskem, Rumunskem, Bolgarskem in Madžarskem. In Bevin se bo ravnal po nasvetu tega diplomata, četudi še tako mrzi sovjetskega vnašnjega komisarja Vjačeslava M. Molotova.

In pri vsem tem, da sta se ameriška in angleška vlada izrazili, da ne bosta priznali vlad v balkanskih državah, ki ne bodo izražale ljudske volje, vendar so diplomati, ki se zavzemajo za priznanje in naj bo izid volitev kar more v pomoč deželam, ki se boro za svojo svobo.

Borbe na Javi in Indija

NEW DELHI, 28. okt. —ONA.—Pokret v Indiji, ki zahteva, da se podpre gibanje nezavisnosti jugovzhodne Azije, je vsesloven in obsegata vse politične stranke. Pandit Nehru, bivši predsednik vseindijškega kongresa, je dejal vsemi dopisovalcu naslednje:

"Borbe na Javi postajajo silne in napete. Tam bo prišla do preizkušnje politika zedinjenih narodov, posebno pa politika Zedinjenih držav in Velike Britanije. Vsi harodi zadeve zasledujejo z največjo pazljivostjo, tako da bodo posledice dalekosežne."

Poudaril je, da se predlogi indoneške provizorične vlade zemlje zmeri.

Spomnimo se, da je predsednik muslimanske lige, Jinnah, pretekli teden izjavil v Karačiju, da so njegove simpatije na strani Indonezijcev, ki se boro za svojo svobodo, ter da bi bila tragedija največjega obsega, ako bi Nizozemska zopet uvelata tam svoj imperialistični sistem. V istem času je izjavil tudi, da je muslimanska liga pripravljena sedelovati tudi z drugimi organizacijami, da storiti vse kar more v pomoč deželam, ki se boro za svojo svobo.

Frančija je nastanjala svoje

RUHR naj bo mednaroden

Sovjetska vlada je sporočila ameriški in angleški vlad, da želi, da je dolina Ruhrja mednarodna last z vsemi rudniki in tovarnami.

Francija je internacionačno zagovarjala že takoj od početka, toda ni mogla dobiti podpore od Združenih držav in Anglije.

Sovjetski zastopniki pa so načeli to vprašanje na potiski konferenci in predlagali mednarodno komisijo, da bi upravljala Poruhru v dobrobit cele Evrope, ravno tako tudi za Nemčijo in za Rusijo.

Amerika je vsplošen in obsegata vse politične stranke. Pandit Nehru, bivši predsednik vseindijškega kongresa, je dejal vsemi dopisovalcu naslednje:

"Borbe na Javi postajajo silne in napete. Tam bo prišla do preizkušnje politika zedinjenih narodov, posebno pa politika Zedinjenih držav in Velike Britanije. Vsi harodi zadeve zasledujejo z največjo pazljivostjo, tako da bodo posledice dalekosežne."

Frančija je tudi opozorila zavezničke, da so Nemčiji vzeli že večinoma vse stroje, da ji pa niso vzel Poruhra, kjer Nemčija lahko pripravi svojo vojsko vrnitev.

Ako je Poruhra vzeto Nemčiji, tedaj bo nastalo zopet težavno vprašanje glede presestive mednarodne komisije, da bi upravljala Poruhru v dobrobit cele Evrope, ravno tako tudi za Nemčijo in za Rusijo.

Mnogo Nemcev je že bilo izseljenih iz Vzhodne Prusije, iz Slezije in drugih krajev na vzhodu Nemčije, zato posebno Združene države žele, da je rezitev vprašanja glede Poruhra preloženo za poznejši čas.

Frančija je tudi opozorila zavezničke, da so Nemčiji vzeli že večinoma vse stroje, da ji pa niso vzel Poruhra, kjer Nemčija lahko pripravi svojo vojsko vrnitev.

Ako je Poruhra vzeto Nemčiji, tedaj bo nastalo zopet težavno vprašanje glede presestive mednarodne komisije, da bi upravljala Poruhru v dobrobit cele Evrope, ravno tako tudi za Nemčijo in za Rusijo.

Frančija je tudi opozorila zavezničke, da so Nemčiji vzeli že večinoma vse stroje, da ji pa niso vzel Poruhra, kjer Nemčija lahko pripravi svojo vojsko vrnitev.

Ako je Poruhra vzeto Nemčiji, tedaj bo nastalo zopet težavno vprašanje glede presestive mednarodne komisije, da bi upravljala Poruhru v dobrobit cele Evrope, ravno tako tudi za Nemčijo in za Rusijo.

Frančija je tudi opozorila zavezničke, da so Nemčiji vzeli že večinoma vse stroje, da ji pa niso vzel Poruhra, kjer Nemčija lahko pripravi svojo vojsko vrnitev.

Ako je Poruhra vzeto Nemčiji, tedaj bo nastalo zopet težavno vprašanje glede presestive mednarodne komisije, da bi upravljala Poruhru v dobrobit cele Evrope, ravno tako tudi za Nemčijo in za Rusijo.

Frančija je tudi opozorila zavezničke, da so Nemčiji vzeli že večinoma vse stroje, da ji pa niso vzel Poruhra, kjer Nemčija lahko pripravi svojo vojsko vrnitev.

Ako je Poruhra vzeto Nemčiji, tedaj bo nastalo zopet težavno vprašanje glede presestive mednarodne komisije, da bi upravljala Poruhru v dobrobit cele Evrope, ravno tako tudi za Nemčijo in za Rusijo.

Frančija je tudi opozorila zavezničke, da so Nemčiji vzeli že večinoma vse stroje, da ji pa niso vzel Poruhra, kjer Nemčija lahko pripravi svojo vojsko vrnitev.

Ako je Poruhra vzeto Nemčiji, tedaj bo nastalo zopet težavno vprašanje glede presestive mednarodne komisije, da bi upravljala Poruhru v dobrobit cele Evrope, ravno tako tudi za Nemčijo in za Rusijo.

Frančija je tudi opozorila zavezničke, da so Nemčiji vzeli že večinoma vse stroje, da ji pa niso vzel Poruhra, kjer Nemčija lahko pripravi svojo vojsko vrnitev.

Ako je Poruhra vzeto Nemčiji, tedaj bo nastalo zopet težavno vprašanje glede presestive mednarodne komisije, da bi upravljala Poruhru v dobrobit cele Evrope, ravno tako tudi za Nemčijo in za Rusijo.

Frančija je tudi opozorila zavezničke, da so Nemčiji vzeli že večinoma vse stroje, da ji pa niso vzel Poruhra, kjer Nemčija lahko pripravi svojo vojsko vrnitev.

Ako je Poruhra vzeto Nemčiji, tedaj bo nastalo zopet težavno vprašanje glede presestive mednarodne komisije, da bi upravljala Poruhru v dobrobit cele Evrope, ravno tako tudi za Nemčijo in za Rusijo.

Frančija je tudi opozorila zavezničke, da so Nemčiji vzeli že večinoma vse stroje, da ji pa niso vzel Poruhra, kjer Nemčija lahko pripravi svojo vojsko vrnitev.

Ako je Poruhra vzeto Nemčiji, tedaj bo nastalo zopet težavno vprašanje glede presestive mednarodne komisije, da bi upravljala Poruhru v dobrobit cele Evrope, ravno tako tudi za Nemčijo in za Rusijo.

Frančija je tudi opozorila zavezničke, da so Nemčiji vzeli že večin

"Glas Naroda"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Saksner, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRAVZENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA —\$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—

ZA JUGOSLAVIJO —\$8.— LETNO; \$4.— ZA POL LETA

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši soboto, nedelj in praznikov.
"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHElsea 2-1242

Premirje med zaveznički in Italijo — pojasnjeno

Medtem, ko zavezniška in deloma tudi ostala javnost že dve leti zamaši pričakuje, da izve za določbe med zaveznički in Italijo sklenjenega premirja, se je dvema časniškima poročevalcema končno posrečilo dobiti dokaj zanimive podrobnosti o tem premirju, katero dosedaj niso bile objavljene. Tozadevne podrobnosti pa ne prihajajo od našega vojnega in državnega oddelka, kakor je bilo pričakovati, kajti vsa tozadevna poročila se niso smela objaviti. — Vse tozadevne podrobnosti namreč prihajajo — iz sovražnikovega tabora, oziroma tako, kakor so bile te določbe objavljene v — Hitlerjevem dnevniku "Voelkischer Beobachter" z dne 17. avgusta leta 1944 in drugih nacijskih časopisih iz leta 1944. Je li imenovani nemški časopis pravilno poročal o pogojih premirja med zaveznički in Italijo, seveda ni znano.

Imenovani list poroča, da so bile določbe premirja dokaj obširne, kajti spisane so bile v 44ih oddelkih, kateri se bavijo z vojaškimi, teritorialnimi, gospodarskimi in političnimi vprašanji in pogoji.

Na podlagi vojaških pogojev, je moral Badoglio skrbeti za to, da njegova vojska vjame nemške čete, ki so bile tedaj v Italiji; Italija je morala izročiti (zavezničkom) svoje bojne ladje, aeroplane in trdnjave, ter izročiti v zavezniško upravo vso svojo trgovinsko mornarico in skrbeti za to, da se vsa Italija popolnoma razoroži. Badoglio je tudi moral obljuditi, da bodo izročili Franciji malo ozemlje ob zapadni meji Italije in — VSO ISTRO Z REKO IN ZADROM (v Dalmaciji), — JUGOSLAVIJI; Dodekansko otoče — Grški; otok Elbo — Franciji in otok Pantelleria — Angliji.

Badoglio je nadalje moral obljuditi, da postane Etiopija neodvisna pod vladom Neguša Haile Selasija, in dalje je bilo tudi določeno, da bodo mirovna konferenca določila bodočnost italijskih kolonij Eritrea, Somalija in Libija.

Badoglio je tudi moral obljuditi, da bodo vse italijske luke postale svobodne luke, tako da bodo inozemski uvoz prihajal v Italijo ne da bi bilo treba plačati uvozno carino, kar bi pomenjalo, da bi prišla trgovina v inozemsko last in da bi Italija postala navadna kolonija.

Badoglio je moral nadalje obljuditi dati denarna posojila de Gaulistom in ubegljim vladam Grške in Jugoslavije; da bodo Italija plačala vse stroške okupacijskih vojsk, — in moral je tudi obljuditi, da zavezničkom ne bo treba preskrbavati prebivalstvu Italije potrebno hrano.

Badoglio je moral izročiti zaveznički administraciji (anglo-ameriški) vse veliko podjetništvo in vse banke ter dovoliti, da se v ta podjetja in banke naloži najmanj 50 odstotkov anglo-ameriškega kapitala.

Končno je moral tudi obljuditi da bodo poslali dva milijona italijskih delavcev v dežele zmagovalcev in od teh delavcev bi jih moral poslati 800.000 v — Sovjetsko Rusijo, ter po 200.000 v angleški dominij Južno Afriko. Zjednjene države Braziliske, in v Anglijo.

Ako je vse ono, kar je zgoraj omenjeni nemški list poročal, istinito, potem ni čudo, ako naše državno tajništvo ni objavilo navedene pogoje premirja z Italijo . . .

ZRAČNA POŠTA IZ ZDR. DRŽAV

Od tukajšnjega glavnega poštnega urada smo bili obveščeni, da se sedaj zamore poslati pisma v Jugoslavijo po zračni pošti (Air Mail) ter pristojbina znaša 30 centov za pol umetje težka pisma.

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI O NATURALIZACIJI

(F. L. I. S. — Common Council)

Vprašanje: — Moja žena živi sedaj v Sloveniji. Pričakuje poroček tekom prihodnjega meseca. Kakšna bo otrokova narodnost? Jaz živim v Ameriki, toda po narodnosti sem Slovenec. Ali moja žena je vstavna vprašanja o zgodovini in vladni Združenih držav.

Odgovor: — Po zakonu Združenih držav je otrok, katerega mati ali oče poseduje ameriško državljanstvo, smatran za ameriškega državljanina tudi tako, da je rojen v tuji deželi. **pod pogojem seveda**, da je oni roditelj na tujem rojenega otroka, ki je ameriški državljan ali državljanica, živel vsaj deset let v Ameriki in sicer povročico od teh (pet let) po svojem 16. letu starosti. Ako je torej vaša žena zadostila predpisom tega zakona o bivanju v Združenih državah, tedaj bo vaš otrok ameriški državljan ko bo naročil na svet. Da pa bo mogel svoje državljanstvo tudi obdržati, bo moral priti živeti v Ameriko pred svojim 16. letom.

Vprašanje: — V Sloveniji imam dekle, katero bi rad poročil in privedel v Združenih držav. Moram li iti tja, da jo poročim, ali je možno to opraviti potom namestnika? — Jaz sem ameriški državljan in služim v armadi.

Odgovor: — Poroka potem namestnika ne bi bila smatrana za veljavno do naših naseljeniških postavah ter ne bi dajala vaši izvoljenki pravice, da pride v to deželo kot vaša zakonita žena. Morali boste iti tja in vašo izvoljenko poročiti, ali pa urediti vse potrebno, da bo mogla ona priti v Ameriko v okviru navadne kvote. V slučaju, da je bila rojena v deželi, kjer je zahteva po vizu z Ameriko velika, ki morala, naravnega zelo dolgo čakati, preden bi prišla na vrsto za vizo. Temu se lahko izogne, če zaprosi za dovoljenje, da pride v Ameriko izven kvote, kot obiskovalka. Ker služite v armadi, ji bo ameriški konzul najbrž rad dal takoj dovoljenje. Ko pride v Ameriko, se lahko "poročila", nakar ona brez posebnih težav lahko spremeni svoj status in postane navadna priseljenka s pravico, da ostane stalno v tej deželi.

Vprašanje: — Ameriški državljan sem postal pretekli mesec. Ali je s tem postal državljen tudi moj 12-letni sinček, ki je bil rojen v Sloveniji preden sem se poročil. Sinček sedaj živi v Združenih državah.

Odgovor: — Ako ste poročili otrokovo mater že po njegovem rojstvu, tedaj je ta otrok postal legitimiran, v kolikor se tiče tozadevnih zakonov večine držav v naši Uniji. S tem je tudi dobil iste pravice — vključivši pravice državljanstva — kot ostali vaši otroci rojeni odkar ste stopili v zakon z otrokovo materjo. V slučaju pa, da otrokovo matere niste poročili, ima otrok državljanstvo dežele svoje matere in ne dobi doržavljanstva po vas.

Vprašanje: — Moj oče želi postati ameriški državljan, toda ne zna niti pisati ne čitati. Kakšne so njegove prilike v tem pogledu? Jaz služim v armadi Združenih držav.

Odgovor: — Po zakonih, ki so sedaj v veljavi, mora prisilec za ameriško državljanstvo priljubno dobro razumeti angleščino. Podpisati mora znati vsaj svoje ime, a ni pa potrebno, da zna pisati več kot to. Tudi naturalizacijski zakon ne zahteva, da zna čitati angleščino, toda nekatera naturalizacijska sodišča to zah-

NEW YORK NATIONAL WAR FUND

Pittsburški kotiček

Piše Ivan Bukovinski

Prijatelji slikarske umetnosti lahko posetijo razstavo "United States Painting's" ki je v Pittsburghu: First Honorable Mention, \$400, poklonjen Muzeju. Kot znano smo tu na je bila — Židu Samuel imeli skozi 28 let mednarodno Rosenberga za sliko "Izrael". umetniško izložbo do začetka Cela zbirka je najbolj pisane svetovne vojne. Od tedaj na in raaznovrstna kar jih bilo naprej pa se v nadomestilo obdržuje slednjo jesen "Vseameški vojni slik, nekaj celo od riska umetniška razstava" bivših vojakov-umetnikov ki so kjer so udeleženi samo domači na lastne oči videli kar so umetniki, namreč iz Združenih podobili. Razstava traja od zahodnih Držav in nekaj tudi iz četka oktobra do začetka decembra.

To pot je razstavljenih 350 slik, od ravno toliko mojstrov, Premorin iz Pittsburgha 7. Umetniški garske jame v Zapadni Pennsazske so imeli še presvitani zopet obratujejo, po cej soli v glavi ker so dali enomeščen počitku radi nagrade in priznanja, če ne v stavke kompanijskih nadzorskem slučaju najboljšim od nikov in formanov. Strajk na vsaj vrednim umotvorom. To pittsburghskem producijskem omenjam radi tega ker so pri yardu ki je že več kot mesec internacionih nerodokrat v teku, še zdaj ni poravnovan, odnesle nagrade, in zlasti prvo v obeta se zopet novi. Včeraj, dne 30. okt. je namreč Westnische lepote, ideje ali smisla inhouse Electric Corp. enoza, koje bi jaz ne dal niti stavno zavrnila zahtevo C. I. počeneg groša nikar 5 do 15. Unije za 2 dolarsko d nevno tisoč dolarjev kot je bila površina delavskih plač, če dajna cena. In občinstvo se je da je to do cela nemogoče pri upravičeno vpraševalo: Kako sedanjem položaju. Corporacija je to mogoče, vzlič toliko res ja bi po takem imela 70 milijonov in mnogo vrednejših lironov dol. več letnih stroškov kar pomeni da bi prodaja

Podeljene so bile 3 glavne la svoje izdelke pod izgubo pri nagrade: \$1000, \$700 in \$500, sedanji cenah, kajti surovine, in 4 manjše s častnimi priznanimi (Honorable mention) rjali ki ga njene tovarne rajo \$400, \$300, \$200 in \$100, se niso nič pocenile tem. Prvo nagrado je spravil Philip Guston, Iowa City, Iowa, predsednik W. G. je del proizvodom: "Sentimental ja!" da Westinghouse Electric Moment". Je slika mlade žene, itak plača svoje delavce starše in ne dal niti stavno zavrnila zahtevo C. I. počenega groša nikar 5 do 15. Unije za 2 dolarsko d nevno tisoč dolarjev kot je bila površina delavskih plač, če dajna cena. In občinstvo se je da je to do cela nemogoče pri upravičeno vpraševalo: Kako sedanjem položaju. Corporacija je to mogoče, vzlič toliko res ja bi po takem imela 70 milijonov in mnogo vrednejših lironov dol. več letnih stroškov kar pomeni da bi prodaja

Par ur po tej izjavi je sklicala CIO unia v "Pittsburgher Hotelu" kjer so sklenili da se na glasovanje delavcem z oziroma na splošni strajk. Ta Corporacija zaposluje sedaj preko 100.000 delavcev, blizu polovica teh v Zapadni Penni in v Pittsburghu samem okoli 22.000.

Sovrašto do Hitlerja bo izrazil skoro vsak Nemec s katerim p rideš v dotiku, ampak ne z bog tega, ker je vojno pričel, temveč zato ker jo je — Tretje nagrade je bila del, krmilo in da bodo drugo leto ležna slika: "Portrait of J. nemški državljan skoraj brez Hogdell Stokes" kar ni nikdo izjemne volili za levico, baš, drugi nego — president Philip, kako so volili državljan delphianskega muzeja umetnosti brez izjemne volili za sti. Naslikal jo ondotni mešlevico, baš, kakor so volili državljan Francije, Danske, i t. bilo nagrajeno ne radi originalnosti predmeta, pač pa

The Journal-American" v New Yorku javlja, da je sedaj v Berolinu in Nemčiji mnogo tovora ve iz lastne skušnje kar vsej njeni celoti, in bi po lo vojno nobenih nemirov in pravici lahko nosila naslov štrajkov kot marsikje drugod.

Drugo nagrado: "The Survivor" (Preživelji) je prejel George Grosz, Nemec, kateri je leta 1933 pobegnil iz svojega domovine pred Naziji in postal ameriški državljan, in blizu polovica teh v Zapadni Penni in v Pittsburghu samem okoli 22.000.

Sovrašto do Hitlerja bo izrazil skoro vsak Nemec s katerim p rideš v dotiku, ampak ne z bog tega, ker je vojno pričel, temveč zato ker jo je —

Tako vsaj piše v mestničniku "American Mercury" L. G. Gittler. Ou je dovršil vseučilišče v Albany, in nato še v Berlinu. Ko so Nacijsi "čez vzelj", je sklenil študirati njihove metode, se izdal za v tujini rojenega Nemca in si po manogih naporih izpostavljal vstop v "Hochschule fur Politik" in študiral 2 leti. To je bilo najboljšo Nacijsko učilišče za nemške špione in propagandne agente. Tekom vojne je bil ameriški armadi v Nemčiji razlagalec in tolmač neraške propagande ni njen poliitični svetovalec.

Kolo sreče se obrača. Pred 3 leti, ob času zmagoslavnega prodiranja Nemcov v notranjost Rusije, je neki velik kamnolom na Švedskem obratoval z največjo pauro in naglico. Lomili so ogromne granitne skale, jih obdelali in skladali drugo poleg druge, pripravljene za odvoz. Čemu je bilo to sttubeno kamenje, ni bilo treba radovednemu obiskovalcu izpravljati kajti na vsakemu izmed njih je bilo razločno zamarkano: — "Für Deutsche Reich", za nemško vlado. Čim hitro pa je nemška armada na Volgi pri Stalingradu doživel enega največjih porazov, je delo o menjenem kamnolomu nenadoma prenehalo. Nemška vlada je koj preklicala vsa naročila. Skale so bile namreč namenjene za ogradbo velikanskega "Spomenika Zma" (Nadaljevanje na 4. strani).

POŠILJANJE DENARJA V STARI KRAJ

Sedaj je odprta denarna pošiljatev v staro domovino. Denarne pošiljatve se nakazujejo v dolarjih. v Jugoslaviji pa so izplačane v dinarih po kurzu dneva izplačila.

ZA VSAKO POŠILJATEV DENARJA JE TREBA izpolniti listino, na kateri mora pošiljatelj navesti ime prejemnika in če ima družino, tudi število oseb v družini in mora listino s črnilom podpisati. Po te listini pišite nam in Vam jih bomo poslali, da jih izpolnite.

DENAR S STROŠKI IN PRISTOBINAMI POŠILOM SEDAJ PO NASLEDNJI CENI:

Do \$25.—.....	za stroške \$0.75
Od \$25. do \$50... "	\$1.—
Od \$50. do \$75... "	\$1.35
Od \$75. do \$100... "	\$1.65

KDOR HOČE POSLATI PO KABELU, NAJ DODA SE \$2.— za kabel; po zračni poti pa 30c.

Zaradi sedanjih razmer je priporočljivo za denarno nakazilo poslužiti se kabelske službe.

Ne postope denarju, ako niste uverjeni, da se prejemnik nahaja na dotednem naslovu.

POZOR!</h3

Po 1000 letih združena Ukrajina

odkarpatska Rusija je bila ločena od malejne Ukrajine že več sto let; leta 1919 je postala del čehoslovaške republike, junija meseca je bila po pogodbi združena z Ukrajinom.

Med čehoslovaškega ministarskega predsednika Fierlingerja in člani čehoslovaške vlade v Moskvi so se koncem leta 1945. vršila pogajanja med sovjetsko in čehoslovaško vlado o Podkarpatski Ukrajini. Ta pogajanja, ki so vršila v duhu priravnosti in skritostnega priateljstva, so priveda 29. junija t. l. v oskvi do podpisa pogodbe veze socialističnih sovjetskih republik in čehoslovaških republik glede Podkarpatske Ukrajine in protokola k tej pogodbi.

Pogodba je bila podpisana v Kremlju od podpredsednika Kremelja in ljudskih komisarjev Z. S. R. in ljudskega komiteta za zunanje zadeve Mostova, ki je bil za to pooblaščen od Predsednika vrhovnega sovjeta ZSSR in od predsednika ministarskega sveta Čehoslovaške republike Fierlingerja in drž. tajnika zunanjega ministrstva Klementisa, ki je bila za to pooblaščena od redsednika Čehoslovaške republike.

Podpisu pogodbe je prisostoval predsednik Sveta ljudskih komisarjev ZSSR Stalin. Od čehoslovaške strani so odpisu pogodbe prisostvovale naslednje osebnosti: podpredsednik vlade Ursiny, minister narodne obrame gen. Svoboda, minister za ljudsko vzgojo prof. Nejedly, minister za zunanje trgovina Rycka, minister zdravstva Pochazka in drugi. S strani SZ so bili prisotni: zastopnik ljudskega komiteta za zunanje zadeve Vlinski, poslanik SZ v ČSR Zemljic, zastopnik Sveta ljudskih komisarjev Ukrajinske sovjete socialistične republike M. Rudnicki, ravnatelj IV evropskega oddelka ljudskega komiteta za zunanje zadeve SZ Abramov in drugi. — Po podpisu pogodbe sta Molotov in Fierlinger izmenjali govor.

BESEDILO POGODE

Ljudski komisar za zunanje zadeve ZSSR Vjačeslav Molotov in imenu Prezidija vrhovne-

ga sovjeta in v imenu predsednika Čehoslovaške republike Zdenek Fierlinger, predsednik ministarskega sveta, ter Vladimira Klementisa državnih tajnikov, za zunanje zadeve, so se po izmenjavi svojih akreditacij, o katerih je bilo ugotovljeno, da so v redu in pravilne oblike, sporazumeli o sledečem:

Clen 1. — Ta pogodba bo ratificirana (po čehoslovaški ustanovi imenovana Podkarpatska Rusija), ki je postala na podlagi pogodbe, sklenjene 29. septembra 1919. v Saint Germain avtonomna edinica v Čehoslovaški republiki, se spet združi, v skladu z željo neodvisnosti Transkarpatske Ukrajine in na osnovi priateljskega sporazuma obeh visokih pogodbenih strank, s svojo staro matično deželo Ukrajinom in se vključi v Ukrajinsko sovjetsko socialistično republiko. — Meje med Slovaško in Transkarpatsko Ukrajinom, kot so obstojale dne 29. septembra 1938., postanejo z nekaj spremembami maje med ZSSR in Čehoslovaško republiko v poslednjem zemljedelstvu.

Clen 2. — Ta pogodba bo ratificirala Prezidij vrhovnega sovjeta Zveze sovjetskih socialističnih republik in Čehoslovaške republike. — Meje med Slovaško in Transkarpatsko Ukrajinom, kot so obstojale dne 29. septembra 1938., postanejo z nekaj spremembami maje med ZSSR in Čehoslovaško republiko v poslednjem zemljedelstvu.

Clen 3. — Za razlago člena 1. pogodbe o tem aktu in člena 2. tega protokola in za njene izpolnitve bo ustanovljena, v kolikor zadeva pravna, lastniška in finančna vprašanja, likvidacijska komisija v katero bo vsaka visokih pogodbenih strank imenovala svoje predstavnike, ki bodo upravičeni pritegniti k svojem delu potrebne strokovnjake. Kompetenca te komisije vključuje

češko in slovaško ljudstvo, je spremjalo z ljubezni in priateljsko naklonjenostjo kulturni in gospodarski napredki svoje mlajše sestre — Podkarpatske Ukrajine in reči tudi bremen in dajatev prost morem, da je v teku 20 let, ko prenos držav. lastnine v Transkarpatsko Ukrajini z posesti Čehoslovaške republike v poslednjem zemljedelstvu.

Clen 4. — Kompenzacije v skladu s članom 2. odst. 3. in petsko Ukrajinom kot začasno 4. bosta izvršili sovjetska in varuštvo, ki smo ga sprejeli čehoslovaška vlada na podlagi principov, ki jih bo izdelala likvidacijska komisija. Visoke so zavratni sovražniki, ki so napadli našo domovino, zvezali rok.

Clen 5. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 6. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 7. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 8. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 9. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 10. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 11. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 12. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 13. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 14. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 15. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 16. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 17. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 18. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 19. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 20. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 21. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 22. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 23. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 24. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 25. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 26. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 27. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 28. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 29. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 30. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 31. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 32. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 33. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 34. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 35. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 36. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 37. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 38. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 39. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 40. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 41. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 42. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 43. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 44. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 45. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 46. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 47. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 48. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 49. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 50. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 51. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 52. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 53. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 54. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 55. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 56. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 57. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 58. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 59. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 60. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 61. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 62. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 63. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 64. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 65. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 66. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 67. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 68. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 69. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 70. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 71. — Ta protokol, ki je sestavljen del pogodbe, bo ratificiran pod istimi ratifikacijskimi pogoji kot ratifikacija osnovne pogodbe.

Clen 72. — Ta protokol, ki je sestavl

IGRALEC

IZ SPOMINOV MLADENIČA

Ruski spisal
F. M.
DOSTOJEVSKI

ROMAN

"Babica, vseh dvanajst tisoč smo zaigrali,"

sem ji naznani.

"Vidim, da smo zaigrali," je rekla z nekako besno mirostjo, ako se je možno tako izraziti, "vidim, dragi, vidim!" je mrmlala zrč prečimeno pred se, in nekaj premišljajoč. "Eh, naj gre vse k vragu! Stavi še štiri tisoč forintov!"

"Toda denarja nimam, babica! V listnici so samo naši petodstotni papirji in še druge listne, a denarja ni."

"In v denarnici?"

"Drobiz, babica!"

"So tukaj menjalnice? Rekli so mi, da moram vse naše papirje menjati," je vprašala babica.

"O, kolikor vam drago! Toda pri menjaju izgubite toliko, da se žid sam ustrelji."

"Neumnost! Zopet vse priigrajam! Odpelji! Naj poklicajo one tepece!" Odpeljal sem nastojati, priši so nosači in odšli smo iz vokzala.

"Hitro, hitrej!" je zapovedovala babica. "Kaži pot, Aleksej Ivanovič, in blizu vzemi, ali jedale?"

"Dva koraka, babica!"

Na ovinku od nabrežja v drevored smo srečali vso družbo generala, des Grieux, mille Blanche z mamico, Pavlini ni bilo z njimi, tudi mister Astleja ne.

"No, no! Ne ustavljajte se!" je kričala babica, — "kaj bi radi! Nimam časa, da bi ga z vami tratila!"

Šel sem zadaj. Des Grieux je skočil k meni.

"Vse prejšnje je zaigrala in še dvanajst tisoč goldinarjev svojega. Petodstotne gremo menjati," sem mu šepnil v noglico.

Des Grieux je zacepetal z nogami in hitel pripovedoval generalu. Mi pa smo odpeljali babico naprej.

"Zadržite jo, zadržite!" mi je šepetal general ves iz sebe.

"O, kar poskusite jo zadržati!" sem mu šepnil.

"Tetka! . . ." se je približal general, "tetka, mi takoj . . . takoj . . ." glas mu je drhtel in pojeman, "mi najmem konje in se popeljemo iz mesta ven . . . Imeniten razgled . . . prišli smo vabit vas."

"Pojdi se solit, ti in tvoj razgled!" ga je odganjala babica srdito.

"Tam je vas . . . tam bomo pili čaj . . ." je nadaljeval general že docela obupan.

"Nous boîrons du lait, sur l'herbe fraîche," (Pili bomo mleko na svetu travi) je pristavil des Grieux bestijalno zlorno.

"Pojdi k vragu s svojim mlekom! Loči ga sam, mene po njem trebuh boli. Vprašam vas, kaj ste se navezali na me. Pravim, vam, da nimam časa!"

"Na mestu smo," babica sem zaklical, "tu kaj!"

Pripeljali smo jo do hiše, v kateri je bila bankirska pisarna. Šel sem menjat. Babica je

(30)

čakala pred hišo; des Grieux, general in mille Banche pa so stali na strani ne vede, kaj bi storili. Babica jih je srdito pogledala in odšli so proti vokzalu.

Ponudili se mi takoj menjavo, da si nisem upal pritrditi. Vrnil sem se k babici po navodila.

"Ah, razbojnički!" je zakričala in zatolka z rokami. "No, pa kaj to! Menjaj!" te krivila odločno, — "stoj, poklici k meni bankirja!"

"Morda kakega uradnika, babica?" "Magari uradnika, vse eno je! Ah, razbojnički!"

Uradnik je obljudil, da pride, ko je izvedel, da ga kliče stará, boljna grofinja, ki ne more hoditi. Babica ga je dolgo kregala, besno in glasno, da je varalica, in se pogajala v ruski, francoski in nemški mešanici, pri čemer sem jaz prevajal.

Resni uradnik naju je motril in molče majal z glavo. Babico pa je motril skoraj prepozorno in prezvedavo, da je bilo že nespodobno naposled se je začel še smehljati.

"No, naj bo!" je zaklicala babica. "Zadavil se je mojini denari! Menjaj pri njem, Aleksej Ivanovič; ni časa, da bi šli k drugemu!"

"Uradnik meni, da drugje še manj dado." Docela se ne spominjam te menjave, vem pa, da je bila grozna. Zmenjal sem papirje za dvanajsttisoč forintov v zlatu in bankovcih, vzel račun in ga odnesel babici.

"No, no! Kaj bi šel?" je zamahnila z rokami. "Hitro, hitro! Nič več ne bom stavila na ta prokleti zero in na rdečo tudi ne," je rekla, ko smo se blížali vokzalu.

Tedaj sem se trudil na vse kriplje, da bi dopovedal babici, da stavi kolikor možno nizke vsote, prepričevanje jo, da bo pri menjavi čas svedno dovolj časa, stavitvi visoko. Da-si moje sprva poslušala je bila vendar tako nestručna, da je tekom igre ni bilo možno zadržati, kakor hitro je začela dobivati stave za deset, dvajset zlatov.

"No, glej, glej!" me je pričela drezati, — "glej, saj smo dobili. Ako bi stalo širitisce, mesto deset, bi prigrali širitisce, koliko pa smo tako?" Vsega tegi si ti kriv!"

In najsi mi je še tako jezilo, ko sem gledal tako igranje, sem slednjic sklenil molčati in ne svetovati jej prav ničesar več.

Nakrat je prisločil des Grieux. Vsi trije so bili poleg. Opazil sem, da je mille Blanche stala na strani in koketovala s knezom. General je bil v javni nemilosti, skoraj v prognanstvu. Blanche ga niti pogledati ni hotela, dasi se je sumkal okoli nje na vse pretege. Bedni general! Blebed, rdel in drhtel je in celo igrababičina ga ni več zanimala. Blanche in knez sta nasposled odšla. General je stekel za njima.

(Dalje prihodnjič.)

PITTSBURŠKI KOTIČEK

(Nadaljevanje z 2. str.)
ge" v Berlinu. Nemci so že takrat slutili da se je pričela z izgubo Stalingrada doba umikanja in je njihova usoda započetana, in se niso motili.

Kot sem svoj čas čital, zdaj Rusi grade v Berlinu "Spomenik Zmage". Mogoče ne bo takoj kot bi bil nemški, toda toliko večji pa je narod vrlih junakov ki ga gradi.

Ivan Bukovinski.

Help Wanted (Female)

GIRL — YOUNG
for General Housework
SLEEP IN
Assist with 3 year child
Wonderful home—Salary \$140 mo.
References — Apply
TR 2-3800

(214-216)

ALTERATION HANDS

BY MACHINE
EXPERIENCED ON BRASSIERES
EDITH LANCES SALON
4th Floor — Saks Fifth Ave.
5th Ave & 49th St.,
New York City

(11-5)

(MALE & FEMALE HELP WANTED)

Cabinetmaker — Carpenters
Machinists
ALSO UNSKILLED HELP
MALE & FEMALE
GENERAL LIGHT FACTORY WORK
Good pay: Steady work: Overtime
NATIONAL CABINET CO.
21-24 — 44th AVE, L. I. C. ST. 4-7164

(214-216)

Kupite en "extra" Victory
Bond ta teden!

DAROVI ZA WRFASSD

Uprava "Glas Naroda" je včeraj (1. novembra), poslala na War Relief Fund of Americans of South Slavic Descent, 465 Lexington Ave., New York 17, N. Y., ček za znesek \$9. —, ki je bil prejet v tekom meseca oktobra t. i. od sledenih:

Mr. Franč Primosich, Hasbrouck Heights, N. J. in sicer \$2. osebno ter \$5. mesto vence za pokojnega Martina Hribarja, Woodside, L. I., N. Y.; nadalje Frank Raspotnik, Des Moines Iowa — \$2. — Skupaj toraj \$9.

Ponudili se mi takoj menjavo, da si nisem upal pritrditi. Vrnil sem se k babici po navodila.

"Ah, razbojnički!" je zakričala in zatolka z rokami. "No, pa kaj to! Menjaj!" te krivila odločno, — "stoj, poklici k meni bankirja!"

"Morda kakega uradnika, babica?"

"Magari uradnika, vse eno je! Ah, razbojnički!"

Uradnik je obljudil, da pride, ko je izvedel, da ga kliče stará, boljna grofinja, ki ne more hoditi. Babica ga je dolgo kregala, besno in glasno, da je varalica, in se pogajala v ruski, francoski in nemški mešanici, pri čemer sem jaz prevajal.

Resni uradnik naju je motril in molče majal z glavo. Babico pa je motril skoraj prepozorno in prezvedavo, da je bilo že nespodobno naposled se je začel še smehljati.

"No, naj bo!" je zaklicala babica. "Zadavil se je mojini denari! Menjaj pri njem, Aleksej Ivanovič; ni časa, da bi šli k drugemu!"

"Uradnik meni, da drugje še manj dado."

Docela se ne spominjam te menjave, vem pa, da je bila grozna. Zmenjal sem papirje za dvanajsttisoč forintov v zlatu in bankovcih, vzel račun in ga odnesel babici.

"No, no! Kaj bi šel?" je zamahnila z rokami. "Hitro, hitro! Nič več ne bom stavila na ta prokleti zero in na rdečo tudi ne," je rekla, ko smo se blížali vokzalu.

Tedaj sem se trudil na vse kriplje, da bi dopovedal babici, da stavi kolikor možno nizke vsote, prepričevanje jo, da bo pri menjavi čas svedno dovolj časa, stavitvi visoko. Da-si moje sprva poslušala je bila vendar tako nestručna, da je tekom igre ni bilo možno zadržati, kakor hitro je začela dobivati stave za deset, dvajset zlatov.

"No, glej, glej!" me je pričela drezati, — "glej, saj smo dobili. Ako bi stalo širitisce, mesto deset, bi prigrali širitisce, koliko pa smo tako?" Vsega tegi si ti kriv!"

In najsi mi je še tako jezilo, ko sem gledal tako igranje, sem slednjic sklenil molčati in ne svetovati jej prav ničesar več.

Nakrat je prisločil des Grieux. Vsi trije so bili poleg. Opazil sem, da je mille Blanche stala na strani in koketovala s knezom. General je bil v javni nemilosti, skoraj v prognanstvu. Blanche ga niti pogledati ni hotela, dasi se je sumikal okoli nje na vse pretege. Bedni general! Blebed, rdel in drhtel je in celo igrababičina ga ni več zanimala. Blanche in knez sta nasposled odšla. General je stekel za njima.

(Dalje prihodnjič.)

HELP WANTED :: LINOLEUM MECHANIC

GOOD PAY STEADY JOB
QUALITY FLOOR COVERING
587 THIRD AVE., at 38th ST.
New York City
MU 5-5301

(214-220)

EXPERIENCED
PRESS MAN
HEIDELBERG — OLD STYLE
and JOB PRESS
STEADY — 5 DAY WEEK
R. E. WAHRMAN INC.
13 EAST 40th ST. N. Y. C.
LE 2-0766

(214-220)

POLISHERS
EXPERIENCED ON
BRASS NOVELTIES
Light Work — Good Wages
Steady Work — Apply
ALFORD CO.
138 CENTRE ST., N. Y. C.

(214-220)

WINDERS & CONERS
EXPERIENCED
ON UNIVERSAL CONE
FOR EVENING WORK — HOURS:
3-10 PM — HIGHEST RATES
Apply: 87 — 35th STREET
BROOKLYN, N. Y. (5th Floor)

Jacob Gersich.

(213-219)

HELP WANTED :: GIRL, Young to Assemble
WATCH MATERIALS

NO EXPERIENCE NECESSARY
Pleasant Working Conditions — Permanent — \$26.—; 5 Day Week
BO 9-6898

(213-215)

DRESSMAKERS — FINISHERS
on Bridal Gowns
Also CUTTERS
MUST BE EXPERIENCED
GOOD PAY — Apply
CORONET BRIDAL SHOP
25 WEST 36th ST., N. Y. C.

(213-215)

WINDERS & CONERS
EXPERIENCED
ON UNIVERSAL CONE
FOR EVENING WORK — HOURS:
3-10 P.M. — HIGHEST RATES
Apply: 87 — 35th STREET
BROOKLYN (5th Floor)

(213-219)

RADIO ASSEMBLERS
EXCELLENT OPPORTUNITY
TO LEARN ELECTRONICS
GOOD PAY
EXPERIENCE UNNECESSARY
LINCOLN ELECTRONICS
633 — 11th AVENUE N. Y. C.
(209-215)

(213-219)

COOK - HOUSEWORKER
EXPERIENCED
MORNINGS 9-2
SMALL APARTMENT
EAST 73rd STREET
RH 4-5045

(213-219)

COOK - HOUSEKEEPER
EXPERIENCED
FROM 10:30 TILL AFTER
DINNER
SALARY \$35 PER WEEK
TR 7-9079

(213-219)

ENAMEL CHARGERS
NA ZLATNINI
IZURJE NE
DOBRA PLAČA
J. J. LUDWIG
80 NASSAU ST. N. Y. C.
BA 7-1421

(212-218)

FINGER WAVERS!!
MUST BE EXPERIENCED
SALARY NO OBJECT
Pleasant Working Conditions
Apply:
CARDINAL BEAUTY SALON
2654 VALENTINE AVE., BRONX

(212-218)

COOK - HOUSEKEEPER
EXPERIENCED
FULL TIME
SLEEP IN
SALARY \$35.60
RE 4-3026

(212-218)